مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران بررسی کرد

چرا حال اقتصاد ایران ۱۰ سال است که خوب نمی‌شود؟

مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران در گزارشی جدید به بررسی وضعیت اقتصاد ایران در ۱۰ سال گذشته پرداخته و به این سوال پاسخ داده که چرا با وجود تمام اقدامات صورت گرفته، حال اقتصاد ایران خوب نشده است؟به گزارش ایسنا، هر چند در بخش مهمی از دهه ۹۰، اقتصاد ایران تحت تاثیر تحریم‌های بین‌المللی یا تحریم‌های یک جانبه آمریکا قرار داشته و همین موضوع ارتباط گرفتن با بازارهای بین‌المللی و نقل و انتقال ارز را دشوار کرده اما در عین حال برخی مسائل و مشکلات داخلی نیز همچنان بر جای خود باقی هستند و همین عوامل شرایط دشوار اقتصادی را تشدید کرده‌اند.محمد قاسمی – رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران – با اشاره به برنامه‌های پیشنهادی این مرکز به دولت برای اعمال اصلاحات اقتصادی جدی، چهار عامل را در تداوم شرایط بد اقتصادی در ۱۰ سال گذشته بسیار پررنگ دانسته است.او در پاسخ به این سوال که چرا مشکلات عاجل اقتصادی ما حل نشده و حتی وضع ما رفته رفته بدتر هم شده است؟ می‌گوید: اول اینکه سیاست داخلی و خارجی ایران در خدمت حل مسائل اقتصادی نیست. اگر می‌گوییم اقتصاد اولویت دارد باید همه توان سیاسی چه در داخل و چه در سطح بین‌الملل در خدمت اقتصاد باشد در حالی که این‌طور نیست. بنابراین متاسفانه باید بگوییم که اقتصاد فقط در حرف مسئله اول کشور است.قاسمی در توضیح دومین دلیل تداوم این وضع بیان می‌کند: متاسفانه دیدگاه علمی برای مدیریت مسائل اقتصادی در کشور وجود ندارد.

اگر از اعضای مجمع تشخیص، مجلس و یا دولت بپرسید که مشکلات اقتصادی چطور حل خواهند شد دیدگاه‌های پراکنده و سنتی در این‌باره وجود دارد. متاسفانه هنوز راه‌اندازی یک مزرعه پرورش شترمرغ یا کارخانه تولید لوازم خانگی یا حداکثر پتروشیمی و ... نماد اقتصاد دیده می‌شوند. در حالی که اقتصاد یک سیستم است که نظام‌مند بخش پولی، مالی و تجارت بین‌الملل را در بر می‌گیرد. اگر بپذیریم که هدف در اقتصاد رشد بهره‌وری است در این صورت همه این‌ها باید در خدمت بهره‌وری و نوآوری باشند.

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران سومین دلیل تداوم وضع موجود در اقتصاد را پراکندگی قدرت سیاست‌گذاری اقتصادی در کشور بیان کرده و می‌گوید: در کشور ما معلوم نیست مسئول سیاست‌گذار مالی، پولی یا ارزی چه کسی است. همه این‌ها در انواع شوراهای عالی و نهادها پراکنده شده است.او چهارمین دلیل را نوع نگاه به درآمدهای نفتی دانسته و می‌افزاید: باید پاسخ این سوال روشن شود که اگر تحریم‌ها رفع شود ما قرار است با درآمد حاصل از نفت چه کنیم؟. الان در دوران تحریم‌ها کاری که با درآمدهای نفتی انجام می‌دهیم تامین کالاهای اساسی و تا حدودی تامین مواد اولیه تولید است. این موضوع ما را دچار تهدید می‌کند. چون معلوم نیست تا کی این وضع ادامه دارد و این در حالی است که دیگر دنیا به سمت انرژی‌های جایگزین می‌رود و ممکن است ما در نقطه‌ای متوجه شویم که بخشی از منابع زیرزمینی ما دیگر کارکرد اقتصادی ندارد.او بر این اساس تاکید می‌کند: ما فکر می‌کنیم برنامه اقتصادی دولت باید با سه هدف تدوین شود. اول کنترل تورم به عنوان عامل اصلی بی‌ثباتی در اقتصاد ایران؛ دوم درمان کم‌رشدی تولید به عنوان عامل کم شدن سهم کشور از اقتصاد جهانی که در طول ۴۰ سال نصف شده است و سوم هم گسترش تامین اجتماعی و هدفمندسازی نام یارانه‌ای و مالیاتی. این‌ها سه محور اصلی برنامه‌ای است که اتاق تدوین کرده و در آن از نظرات کارشناسان استفاده کرده است.قاسمی در بیان اقدامات غلط اقتصادی که دولت باید از انجام آنها پرهیز کند به ۴ موضوع اشاره کرده و می‌گوید: اولین کاری که دولت نباید انجام دهد مداخله در قیمت‌گذاری است. ما تجربه دهه ۵۰ و تجربه سال‌های بعد از انقلاب را در قیمت‌گذاری داریم که طی آن مسئله کلان تورم را به مسئله خرد گران‌فروشی تبدیل کرده و بعد گران‌فروش را تنبیه می‌کردیم. متاسفانه همه این روش‌ها شکست خورده است.او ادامه می‌دهد: دومین اقدام تصمیمات پشت درهای بسته و بدون مشورت است که نتیجه آن یا عدم همکاری است و یا مسکن‌های موقت و بعد از آن جهش‌های بزرگ در اقتصاد. همچنین سومین مورد این است که دولت بخواهد مسئله اقتصاد را بدون حل مسئله سیاست حل کند.قاسمی در گفت و گو با سایت رسمی اتاق ایران خاطرنشان می‌کند: آخرین موضوع هم بی‌توجهی دولت به این این مسئله است که اقتصاد علم سیستمی است. در بسته سیاستی ما به صراحت گفته شده که مشکل تورم را بدون حل مشکل کسری بودجه نمی‌توان حل کرد. مشکل کسری بودجه را بدون حل مشکل نظامات بازنشستگی و نظام قیمت گذاری انرژی و حل مسئله نظام یارانه‌ای نمی‌شود حل کرد و همه این‌ها را نمی‌توان بدون حل مسئله نظام حمایتی حل کرد. بنابراین یک وزیر نمی‌تواند بگوید من فقط مسئول همین بخش هستم. بلکه حل مسائل اقتصادی به کمک همه کابینه نیازمند است. به همان اندازه که وزیر کشور مسئولیت دارد وزیر اقتصاد هم مسئولیت دارد. اگر در تعیین استانداران دقت نشود و آنها صرفا با نگاه امنیتی و سیاسی انتخاب شوند یک نتیجه می‌گیریم و اگر با نگاه اقتصادی تعیین شوند نتیجه دیگری خواهد داشت. وزیر خارجه همان اندازه حرفش در بازار ارز اثرگذار است که رئیس بانک مرکزی و حتی در دوران فعلی بیشتر. لذا کل کابینه باید هماهنگ با هم حرکت کنند.

گذری بر اوضاع اشتغال در ۳ فصل

آخرین وضعیت اشتغال در ایران بیانگر روند رو به رشد بیکاران است؛ به طوری که در تابستان امسال نسبت به همین فصل در سال گذشته و همچنین بهار سال جاری تعداد بیکاران افزایش داشته است. به گزارش ایسنا، اخیرا مرکز آمار گزارشی از وضعیت اشتغال و بیکاری در تابستان سال جاری منتشر کرد که جزئیات آن و مقایسه با فصول گذشته قابل تأمل است.

این در حالی است که در تابستان امسال حدود ۶۲ میلیون و ۹۷۶ هزار و ۴۲۲ نفر در گروه سنی ۱۵ سال و بیشتر قرار داشته‌اند که نشان می‌دهد تعداشان نسبت به تابستان سال گذشته حدود ۷۰۹ هزار نفر بیشتر شده است.اما از مجموع افراد ۱۵ ساله و بیشتر، ۲۵ میلیون و ۹۰۰ هزار نفر جمعیت فعال هستند و به عبارتی مجموعه شاغلان و بیکاران را تشکیل داده‌اند که تعداد آن‌ها نسبت به تابستان پارسال که بیش از ۲۶ میلیون نفر بوده، ۰.۷ درصد کم شده است، در بین جمعیت فعال نیز بیش از ۲۳.۴ میلیون نفر شاغل بوده‌اند که تعداد آن‌ها هم در مقایسه با تابستان سال گذشته که حدود ۲۳.۵ میلیون نفر بود، ۰.۶ درصد کاهش داشته و به عبارتی بیش از ۱۳۰ هزار نفر از تعداد شاغلان کم شده است.

وضعیت بیکاری در تابستان سال جاری نیز از این حکایت دارد که دو میلیون و ۴۹۶ هزار و ۸۶ بیکار در کشور بوده‌اند که این تعداد هم ۰.۱ درصد در مقایسه با تابستان پارسال که تعداد بیکاران دو میلیون و ۴۷۷ هزار و ۳۵۰ نفر بود افزایش دارد و نرخ بیکاری از ۹.۵ درصد به ۹.۶ درصد رسیده است.این در حالی است که در بهار سال جاری جمعیت فعال ۲۵ میلیون و ۹۶۷ هزار نفر گزارش شده بود که بیکاران حدود دو میلیون و ۲۹۱ هزار و ۶۰۴ نفر و نرخ بیکاری ۸.۸ درصد بودند، همچنین تعداد شاغلان ۲۳ میلیون و ۶۷۶ هزار نفر بوده‌اند که نشان می‌داد به این مجموعه ۷۱۳ هزار نفر افزوده شده است.

بر این اساس در تابستان امسال نسبت به تابستان پارسال افزایش تعداد بیکاران و کاهش شاغلان ثبت شده است که این روند نسبت به بهار امسال هم وجود دارد؛ به طوری که نرخ بیکاری نسبت به بهار ۰.۸ درصد و در مقایسه با تابستان پارسال ۰.۱ درصد افزایش دارد.در مجموع آنچه که اتفاق افتاده بیانگر کاهش جمعیت فعال در دو سال گذشته است؛ به طوری که در بهار ۱۳۹۸ جمعیت فعال ۲۷.۴ میلیون نفر بوده که هنوز این تعداد برنگشته است، در این بین شیوع ویروس کرونا و تحت تأثیر قرار دادن مشاغل از جمله دلایل اصلی این موضوع مطرح می‌شود که موجب خروج افراد از بازار کار شده است.

رشد ۲۸درصدی صادرات غیرنفتی به عراق

دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق گفت: میزان صادرات کالاهای غیرنفتی کشور به عراق در ۶ ماهه نخست سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از لحاظ ارزش، افزایش ۲۸ درصدی و از نظر وزنی رشد ۵۰ درصدی را نشان می‌دهد.به گزارش اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق، «جهانبخش سنجابی شیرازی» با اشاره به میزان صادرات کالایی ایران به عراق اظهار داشت: در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۰ میزان صادرات کالایی ایران به عراق به وزن ۹/۱۳ میلیون تن و به ارزش ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار بوده است. این در حالی است که میزان صادرات کالایی ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ به این کشور به وزن ۳/۹ میلیون تن و به ارزش ۲ میلیارد ۹۷۱ میلیون دلار بود.

وی افزود: بر این اساس صادرات کالاهای غیرنفتی کشورمان به عراق در ۶ ماهه نخست سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از حیث ارزش افزایش ۲۸ درصدی و از نظر وزنی رشد ۵۰ درصدی را نشان می دهد.سنجابی شیرازی در مورد رقبای ایران در بازار عراق اظهار کرد: چین و ترکیه رقبای سنتی ما در بازار عراق هستند اما شاهد دورخیز کشورهایی مثل عربستان و اردن هستیم که با برنامه‌ریزی و انجام اقداماتی درصدد داشتن سهم ماندگار و تصاحب بازار این کشور هستند.دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق اضافه کرد: به عنوان مثال اردن به دنبال برقراری حمل مستقیم کالا به عراق برای کاهش هزینه‌های حمل و نقل و سرعت بخشیدن مبادلات کالا بین طرفین است و تخفیفات گمرکی ویژه ای جهت واردات از بندر عقبه برای تجار عراقی قائل شده است.وی ادامه داد: عربستان نیز علاوه بر سرمایه‌گذاری‌های بزرگ در زمین‌های کشاورزی غرب عراق افزون بر گذرگاه عرعر با عراق که اکنون تردد در آن صورت می گیرد درحال آماده سازی برای افتتاح گذرگاه‌های دیگری با عراق است همچنین موضوع ترانزیت نیز در دستور کار دو کشور قرار گرفته است، هرچند که موضوع ترانزیت عراق و مصوبه سال ۲۰۱۹ مجلس این کشور در این زمینه تاکنون عملیاتی نشده است.سنجابی شیرازی خاطرنشان کرد: تعداد رقبای تجاری ما در عراق در حال افزایش است در این شرایط باید با شناخت تهدیدها و فرصت‌ها، ترسیم استراتژی مشخص با در نظر داشتن منافع بلند مدت، رفع موانع، حمایت‌های دولتی و ارائه مشوق‌های لازم به بخش خصوصی، راهبردهای تولید در محل، ایجاد شرکت‌های بومی، سرمایه گذاری مشترک، عرضه شبکه‌های پخش و توزیع مویرگی و راه‌اندازی کسب و کارهای مبتنی بر فناوری ICT از فرصت همکاری‌های اقتصادی با کشور عراق به‌درستی بهره‌برداری کنیم.

افزایش دستمزد چگونه اقتصادها را به خاک سیاه می‌نشاند؟

دومینوی افزایش حقوق‌ها، دوراهی تصمیم ساز دولت جدید است، می توان با حل ریشه‌ای مشکلات به معیشت مردم کمک کرد اما با روند افزایش حقوق بدون پشتوانه مالی، باید شاهد ابرتورم در کشور باشیم.به گزارش خبرنگار مهر، مارپیچ قیمت - دستمزد یک نظریه در اقتصاد کلان است که برای توضیح رابطه علت و معلولی بین افزایش دستمزد و افزایش قیمت‌ها یا تورم استفاده می‌شود. این نظریه بیان می‌کند که وقتی تورم بالا می‌رود، دستمزدها به تناسب آن افزایش پیدا می‌کند و سپس تورم مجدداً افزایش ایجاد خواهد کرد. چرخه‌ای که در آن، افزایش قیمت و دستمزدها از یک بخش به بخش دیگر منتقل می‌شود. مارپیچ قیمت–دستمزد نشان می‌دهد که افزایش دستمزد، درآمد یک بار مصرف را افزایش می‌دهد. اصطلاح درآمد یک بار مصرف، به معنی درآمدی است که برای مصرف خانگی، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری در دسترس است اما این افزایش درآمدی یک بار مصرف، موجب افزایش تقاضا برای کالاها و به طبع آن، قیمت‌ها می‌شود.بالا رفتن قیمت‌ها نیز موجب افزایش مطالبات برای دستمزد بیشتر می‌شود که نتیجه آن به بالا رفتن هزینه‌های تولید و افزایش فشار بیشتر بر قیمت‌ها ختم خواهد شد.

حال اگر کشوری به جهت مهار تورم دست به تصمیم‌گیری برای افزایش دستمزد بزند اما پشتوانه مالی کافی نداشته باشد و اقدام به چاپ پول کند، تورم‌های آینده ممکن است ابرتورم‌ها را به وجود آورد. زیرا رشد تصاعدی عرضه پول باعث ابر تورم می‌شود. به این صورت که با چاپ و پخش پول زیاد توسط بانک مرکزی، سطح عمومی قیمت‌ها افزایش می‌یابد و وقتی که بانک مرکزی با سرعت بیش از حد به چاپ پول می‌پردازد، نتیجه‌اش ابر تورم است.

نمونه‌های جهانی ابر تورم

به عنوان مثال «زیمبابوه» که زمانی یکی از اقتصادهای پیشرو در قاره آفریقا به حساب می‌آمد، تحت زمامداریِ دیکتاتوری به نام «رابرت موگابه»، خیلی زود مسیر نابودی اقتصادی را در پیش گرفت. زمانی در زیمبابوه، مردم با یک دلار زیمبابوه یک قرص نان می‌خریدند. چند سال بعد برای خرید همان نان به اندازه ۱۰۰ تریلیون دلار پول زیمباوه لازم بود! کار رفته‌رفته به جایی رسید که نرخ تورم ماهانه حدود ۸۰ میلیارد درصدی را هم تجربه کرد. اتفاقی که در این کشور افتاد این بود که موگابه یکی از نزدیکان خود را به ریاست بانک مرکزی منصوب و اقدام به چاپ پول بدون پشتوانه کرد. این امر تا بدان جا پیش رفت که در ژانویه ۲۰۰۸ عرضه پول از ۸۱۱۴۳ درصد قبل از آن به ۶۵۸ میلیون درصد رسید.

با این همه، «رابرت موگابه» در سال ۲۰۱۷ در جریان یک کودتای نظامی از قدرت کنار گذاشته شد و وضعیت زیمبابوه از آن پس تا حدی بهتر شده است. اما حالا کشوری دیگر، جایگاه بالاترین نرخ تورم در جهان را از آنِ خود کرده است؛ ونزوئلا. سیاست‌های اقتصادی ونزوئلا با افزایش شدید دستمزدها موجب رشد ناگهانی تورم شد. باورش سخت است اما اقتصاد ونزوئلا زمانی مورد حسادت آمریکای جنوبی بود. این کشور که دارای بزرگترین ذخایر نفت در جهان است، زمانی ثروت هنگفت سرانه داشت. اما کسری بودجه دولت بر اثر کاهش درآمدهای نفتی و طرح‌های حمایتی بدون برنامه، دولت را مجبور به چاپ روزافزون پول برای تأمین هزینه‌های خود کرد که این امر باعث ایجاد ابر تورم شد. به گونه‌ای که نرخ تورم در این کشور، در سال ۲۰۲۰ به ۳۰۰۰ درصد رسید.

سیل اسکناس در آلمان پس از جنگ جهانی دوم

در تاریخ اقتصاد جهان نیز با نمونه‌های دیگری از ابر تورم در اثر چاپ پول بدون پشتوانه مواجه می‌شویم. یکی از برجسته‌ترین نمونه‌های ابر تورم در تاریخ پس از جنگ جهانی اول در جمهوری وایمار آلمان رخ داد. در آلمان بعد از جنگ جهانی اول بین سال‌های ۱۹۲۰ تا ۱۹۲۳ میلادی سیستم حکومتی وقت آلمان از مکتبی اقتصادی پیروی می‌کرد که چاپ پول بدون داشتن سرمایه سخت یعنی طلا را برای دولت ممکن می‌کرد. با توجه به هزینه سنگینی که آلمان باید برای غرامت جنگ پرداخت می‌کرد، دولت این کشور شروع به چاپ مارک کاغذی برای خرید مقادیری مشابه طلا و افزایش چرخه پول کرد.

این کار باعث افزایش نقدینگی در جامعه و ظهور و البته قدرت سفته‌بازان شد که سبب ایجاد ابر تورم گردید. نسبت شاخص قیمت‌ها در آلمان در نوامبر ۱۹۲۳ به اوت ۱۹۲۲ (تنها پانزده ماه پیش از آن)، نرخ تورم را به ۳۲۲ درصد در ماه یا نرخ سالانه بیش از ۳ میلیارد درصد رساند. در شانزده ماهی که ابر تورم در این کشور حاکم بود، سطح قیمت‌ها به‌طور متوسط در هر ماه چهار برابر می‌شد.اگر چه تورم شدید آلمان شناخته شده‌تر از ابر تورم مجارستان است، اما تورمی که بعد از جنگ جهانی دوم در این کشور روی داد بسیار بزرگ‌تر بود. تخریب اقتصاد کشور و افت ارزش شدید واحد پولی کشور در آثار جنگ، باعث شد حکومت تصمیم بگیرد تا پول چاپ کند و در کشور، سیل اسکناس راه بیندازد و این اقدام قیمت‌ها را به شدت بالا برد. سطح عمومی قیمت‌ها در مجارستان در فاصله اوت ۱۹۴۵ تا ژوئیه ۱۹۴۶ با نرخ حیرت‌آور بیش از ۱۹۰۰۰ درصد در ماه یا ۱۹ درصد در روز افزایش یافت. حتی این ارقام بسیار بزرگ نیز تورمی که در بدترین روزهای ابر تورم در این کشورها تجربه شد را کمتر از واقع بیان می‌کنند. در اکتبر ۱۹۲۳ سطح قیمت‌ها در آلمان با نرخ ۴۱ درصد در روز بالا می‌رفت. همچنین در ژوئیه ۱۹۴۶ قیمت‌ها در مجارستان در هر روز بیش از ۳ برابر می‌شد.نمونه دیگر از ابر تورم را می‌توان در تاریخ اتریش جستجو کرد. در بحبوحه جنگ جهانی، این کشور سیاست چاپ پول بدون پشتوانه را برای کنترل مشکلات پیش آمده پی گرفت. به موجب این اقدام، از ژانویه ۱۹۲۱ تا آگوست ۱۹۲۲، درحالی‌که پول در گردش، ۳۹ برابر شده بود، قیمت‌ها ۱۱۰ برابر شد و این یعنی ارزش واقعی اسکناس چاپ شده نیز کاهش یافت.مقاومت در برابر افزایش دستمزد؛ تنها راه دولت رئیسی برای جلوگیری از وقوع ابر تورم.نتیجه اینکه هر زمان با هدف کنترل اوضاع تورمی، دولت‌ها اقدام به چاپ پول بدون پشتوانه کردند، نه تنها مشکل حل نشد بلکه به مشکل بزرگ‌تر نیز تبدیل شد. باید توجه داشت اینکه به دلیل اوضاع سخت معیشتی و افزایش نرخ تورم در کشور برخی اقشار خواستار افزایش حقوق هستند، هرچند ممکن است مسکن موقت به حساب بیاید و تناسب بین تورم و حقوق را متصور کند اما با توجه به شرایط کنونی از جمله وضع فروش نفت، بدهی‌های دولت قبل و کسر بودجه، توجه به این مطالبه یعنی اقدام به چاپ پول و این راه حل مناسبی نخواهد بود.

گزارش

سقف‌شکنی دلار در هفته‌ای که گذشت

نرخ دلار در یک ماه گذشته در کانال ۲۷ هزار تومان محبوس مانده بود، اما در هفته‌ای که گذشت افزایش تقاضا نرخ دلار را به کانال ۲۸ هزار تومانی رساند که تحلیلگران در مورد میزان تداوم آن اختلاف نظر دارند.به گزارش ایرنا، بازار ارز در شهریور ماه شاهد چندین موج صعودی و نزولی متفاوت بود که در نهایت هیچ کدام نتوانستند بهای ارزهای پر معامله این بازار را از کانال‌های قیمتی خود خارج کنند. با این وجود تحولات هفته گذشته، بسیاری از تحلیلگران بازار ارز را به این باور رساند که حصارهای قیمتی تثبیت شده در این ماه، شکسته شده‌اند.عملکرد بازار ارز در هفته‌ای که گذشت را می‌توان به دو نیمه تقسیم کرد. تا پیش از روز دوشنبه و تعطیلی اربعین حسینی، روند حاکم بر بازار در ادامه وضعیت روزهای گذشته بود که طی آن معامله‌گران با احتیاط نسبت به خرید و فروش ارز اقدام می‌کردند و اخبار مثبت و منفی رسانه‌ها نیز توان لازم را برای خروج دلار از کانال ۲۷ تومان و یورو از کانال ۳۲ تومان ایجاد نمی‌کردند. اما در این هفته شرایط متفاوت شد.بازار ارز طی سال‌های اخیر بیش از هر مسئله دیگری به موضوع تحریم‌های اقتصادی علیه کشور حساس بوده و هر اقدامی یا خبر مثبت یا منفی که از سوی فعالان این بازار جدی گرفته شود، می‌تواند به یکباره روندهای حاکم بر بازار را دگرگون سازد و دقیقا از همین زاویه است که بازار از روز سه‌شنبه این هفته، شرایط کاملا متفاوتی را نسبت به یک ماه گذشته تجربه کرد.با شروع معاملات روز سه‌شنبه، نمودار قیمت‌ها با شیب صعودی قابل توجهی مواجه شد که تا پایان هفته تداوم یافت.در نتیجه این روند، بهای دلار در آخرین معاملات روز پنج‌شنبه به ۲۸ هزار و ۳۵۰ تومان و بهای یورو به ۳۲ هزار و ۸۰۰ تومان رسید. تحلیلگران فنی پیش از این پیش‌بینی کرده بودند که اگر دلار بتواند از سطح حمایتی ۲۷ هزار و ۸۰۰ تومان گذر کند، بازار با موج تقاضا مواجه خواهد شد که همین مسئله احتمال ورود قیمت دلار به کانال ۲۸ تومان و حتی افزایش در این کانال را آسان می‌سازد.پیش‌بینی که به نظر می‌رسد در روزهای اخیر محقق شد.در هفته ای که گذشت بازار ارز توانست به رکورد بالاترین نرخ در سال ۱۴۰۰ دست پیدا کند. رکوردی که تا پیش از این تنها برای ساعاتی در میانه شهریور ماه با رقم ۲۸ هزار و ۱۰۰ تومان شکل گرفته بود.کارشناسان اقتصادی افزایش نقدینگی طی ماه‌های گذشته و به تبع آن رشد تورم در کشور از یک‌سو و همچنین محدودیت‌های تجاری را از عوامل بنیادی می‌دانند که انتظارات افزایشی را در بازار ارز حمایت می‌کنند.

نایب رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران مطرح کرد

بازار کشورهای عضو سازمان شانگهای آماده پذیرش کالاهای ایرانی

نایب رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی گفت: عضویت رسمی ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای بهبود روابط تجاری و با کشورهای عضو را به همراه دارد و می‌تواند بازار آنها را در اختیار ایران قرار دهد.به گزارش ایرنا، ایران در۲۶ شهریورماه در جریان نشست سران سازمان همکاری‌های شانگهای با موافقت همه اعضا، نهمین عضو دائم این سازمان شد. عضویت ایران در این سازمان، علاوه بر دستاوردهای سیاسی و امنیتی، فرصت‌های اقتصادی گسترده ای را نیز پیش روی فعالان اقتصادی کشورمان قرار می‌دهد و مسیر مبادلات تجاری با کشورهای عضو را تسهیل می‌کند.در همین راستا، نایب رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران در گفت و گو با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: عضویت در هر سازمان همکاری مزیت‌هایی برای کشورها به دنبال دارد به همین دلیل دولت‌ها پیوستن به این گردهمایی را دنبال می کنند.محمدعلی محمد میرزاییان با بیان اینکه رسمی شدن عضویت در سازمان همکاری‌های شانگهای بخش اقتصادی و تجاری کشور را بهبود می بخشد، خاطرنشان کرد: این پیوست با کشورهای دیگر زیر یک نام موجب کاهش تعرفه‌های گمرکی با کشورهای عضو می شود و رشد تجارت را به دنبال دارد.وی با بیان اینکه این عضویت به افزایش صادرات ایران به کشورهای عضو کمک می کند، خاطرنشان کرد: این شرایط می تواند به تامین بیمه و رفع مشکلات کشتیرانی و دریایی صادرکنندگان کمک کند.وی افزود: رفع برخی مشکلات داخلی با سیاست‌های مناسب دولت و همفکری وزرای اقتصادی با فعالان در این حوزه می تواند توسعه صادرات نه تنها به کشورهای عضو سازمان همکاری‌های شانگهای که به جهان را تسهیل کند.به گزارش ایرنا، در سال ۲۰۰۱ با هدف همکاری‌های چندجانبه امنیتی، اقتصادی و فرهنگی، سازمان همکاری‌های شانگهای تشکیل شد. تاکنون کشورهای هند، قزاقستان، چین، قرقیزستان، پاکستان، روسیه، تاجیکستان و ازبکستان در این پیمان به عنوان اعضای اصلی شناخته می شدند.

اخبار کوتاه

ارسال پیامک به صاحبان کارتخوان برای تشکیل پرونده مالیاتی

معاون بانک مرکزی از ارسال پیامک به صاحبان کارتخوان برای تشکیل پرونده مالیاتی خبر داد.به گزارش صدا و سیما، مهران محرمیان گفت: بر اساس قانون، همه اطلاعات درگاه‌های اینترنتی پرداخت و کارتخوان‌ها را از دی ۹۸ برای سازمان امور مالیاتی ارسال کرده‌ایم تا نحوه تشکیل پرونده مالیاتی برای کسب و کارهای مختلف بررسی شود.وی افزود: از دی پارسال، همه دستگاه‌های کارتخوان جدید و هر درگاه اینترنتی پرداخت که راه اندازی شده، به سامانه مودیان وصل، و برای آن‌ها پرونده مالیاتی تشکیل شده است.معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی اضافه کرد: اطلاعات دستگاه‌های کارتخوان قدیمی نیز در شبکه پرداخت وجود دارد و برنامه ریزی کرده ایم بر اساس زمانبندی مشخص و با همکاری سازمان امور مالیاتی برای تشکیل پرونده آن‌ها اقدام و اگر فرار مالیاتی در این حوزه وجود دارد، شناسایی شود.وی گفت: در همین راستا در گام نخست برای ۱۰۰ هزار کارت خوان که تراکنش‌ها بالایی داشتند پیامک ارسال شده است تا برای تشکیل پرونده اقدام کنند.محرمیان افزود: اگر صاحبان کارتخوان‌ها به هر دلیلی نمی‌خواهند برای آن‌ها پرونده تشکیل شود انصراف می‌دهند و در غیر اینصورت برای تشکیل پرونده مالیاتی اقدام می‌کنند.

مخالفت وزیر صمت با واردات خودرو

وزیر صمت گفت: حداقل تا پایان سال‌جاری و تا زمانی که ما به یک توازن در تراز خارجی برسیم واردات خودرو اشتباه است، زیرا حجم زیادی از منابع ارزی را درگیر می‌کند و قیمت ارز افزایش می‌یابد.به گزارش وزارت صمت، سید رضا فاطمی‌امین در مراسمی با حضور رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران اظهار کرد: متوجه شدم مشکلاتی در حوزه صنعت وجود دارد به عبارتی مشکلاتی در تأمین و قیمت تجهیزات توانبخشی است که در اسرع وقت با پیگیری خواهیم کرد. فاطمی‌امین درباره دیدگاه تخصصی این دستگاه در رابطه با ورود خودروهای خارجی گفت: من قبلاً هم اشاره کرده‌ام در شرایط معمولی زمانی که تراز تجاری و ارزی کشور متعادل است واردات خودروی خارجی می‌تواند مفید باشد به نوعی فضای رقابتی ایجاد می‌کند، اما در حال حاضر و حداقل تا پایان سال‌جاری و تا زمانی که ما به یک توازن در تراز خارجی برسیم فکر می‌کنم اشتباه است، زیرا حجم زیادی از منابع ارزی را درگیر می‌کند و قیمت ارز افزایش یافته و تورم ایجاد می‌کند که این به ضرر همه جامعه است. وی مطرح کرد: برنامه ویژه‌ای را در بحث صادرات شروع کرده‌ایم شنبه خبر آن منتشر خواهد شد.فاطمی امین ادامه داد: ما به دنبال این هستیم که به یک توازن ارزی برسیم و به نظر من پس از آن واردات خودرو می‌تواند انجام شود.

بازار

افت و خیز بازار طلا و سکه در هفته نخست مهرماه

قیمت سکه و طلا در هفته نخست مهرماه تحت تاثیر افزایش نرخ ارز با رشد همراه بود، حباب سکه نیز در هفته‌ای که گذشت به ۵۲۰ هزار تومان رسید.به گزارش ایرنا، بازار سکه و طلا در هفته پایانی شهریورماه، آرام و با ثبات بود، اما در هفته نخست مهرماه، شرایط تغییر کرد و با افزایش قیمت همراه شد.بر همین اساس در بازار سکه، در روز شنبه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید با رقم ۱۱ میلیون و ۷۲۰ هزار تومان معامله شد و فردای آن روز بهای آن۵۰ هزار تومان رشد داشت.بهای سکه در روز چهارشنبه به ۱۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسید و پرونده معاملات پایان هفته (پنجشنبه) سکه طرح جدید با ۱۱ میلیون و ۹۳۰ هزار تومان بسته شد.انس جهانی طلا در روز چهارشنبه معادل یک هزار و ۷۴۲ دلار و ۴۲ سنت شد.نائب رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران روز جمعه در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا درباره تحولات بازار سکه و طلا در هفته‌ای که گذشت، گفت: نوسان قیمت انس جهانی طلا در هفته گذشته کم بود و بهای آن همچون هفته پایانی شهریورماه حدود ۲ تا ۱۰ دلار نوسان داشت. محمد کشتی آرای با اشاره به قیمت دلار در هفته گذشته گفت: نرخ ارز در هفته اول مهرماه ۶۵۰ تومان افزایش یافت و این رشد موجب شد قیمت سکه و طلا و نسبت به هفته پایانی شهریورماه با افزایش همراه باشد. وی افزود: حباب سکه تا روز چهارشنبه گذشته ۴۲۰ هزارتومان بود، اما این شاخص در روز پنجشنبه به حدود ۵۲۰ هزار تومان افزایش یافت.

بورس

بازگشت رشد به بورس در نخستین هفته پاییز

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات هفته‌ای که گذشت به مدار صعودی بازگشت و در ارتفاع یک‌میلیون و ۴۳۷ هزار واحدی به کار خود پایان داد.به گزارش ایرنا، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات هفته‌ای که گذشت (چهارشنبه، هفتم مهرماه) با ۵۱ افزایش نسبت به هفته قبل به عدد یک‌میلیون و ۴۳۷ هزار واحد رسید؛ براین اساس رشد شاخص کل در هفته جاری حدود ۳.۶ درصد بود.شاخص کل در پایان روز چهارشنبه هفته گذشته (۳۱ شهریورماه) در حالی با رقم یک میلیون و ۳۸۶ هزار واحد به معاملات خود پایان داد که این رقم روز گذشته (چهارشنبه، هفتم مهرماه) به یک‌میلیون و ۴۳۷ هزار واحد رسید.شاخص کل (هم‌وزن) در پایان هفته گذشته ۴۱۵ هزار و ۴۹۵ واحد بود که در هفته جاری این عدد به ۴۲۰ هزار و ۷۹۸ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) از ۲۶۲ هزار و ۱۷۷ واحد به عدد ۲۶۵ هزار و ۵۲۴ واحد رسید.در چهار روز معاملاتی این هفته بورس، نمادهای شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی (شستا)، پارس فولاد سبزوار (فسبزوار)، پالایش نفت بندرعباس (شبندر)، سپید ماکیان (سپید)، آریان کیمیاتک (کیمیاتک)، ملی صنایع مس ایران (فملی) و گروه دارویی برکت (برکت) در گروه نمادهای پُرتراکنش قرار داشتند.در هفته‌ای که گذشت سایر واسطه‌گری‌های مالی، شیمیایی، فرآورده‌های نفتی، چند رشته ای صنعتی، اطلاعات و ارتباطات، محصولات کامپیوتری، الکترونیکی و نوری، محصولات چوبی، فلزات اساسی، استخراج سایر معادن، خودرو و قطعات، کاشی و سرامیک، رایانه، فنی و مهندسی، استخراج کانه‌های فلزی، فعالیت مهندسی، تجزیه، تحلیل و آزمایش فنی، لاستیک و پلاستیک، محصولات چرمی، صنایع غذایی به جز قند و شکر، محصولات کاغذی، استخراج نفت، گاز جز اکتشافات، دستگاه‌های برقی، عرضه برق، گاز، بخار و آب گرم، واسطه‌گری‌های مالی و پولی، سیمان، آهک و گچ، حمل و نقل انبارداری و ارتباطات، خرده فروشی و محصولات فلزی جزو صنایع مثبت بازار بودند.همچنین پیمانکاری صنعتی، ماشین‌آلات و تجهیزات، چاپ، وسایل ارتباطی، فعالیت‌های هنری، سرگرمی و خلاقانه، سایر حمل و نقل، بیمه و بازنشستگی، فعالیت‌های کمکی به‌جز نهادهای مالی واسط، مخابرات، منسوجات، هتل و رستوران، کانی غیرفلزی، انبوه‌سازی املاک و مستغلات، زراعت و خدمات وابسته، قند و شکر، دارویی‌ها، سرمایه‌گذاری‌ها و استخراج ذغال سنگ از جمله صنایعی بودند که بازدهی منفی را در بازار ثبت کردند.

یک کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه از روزهای منفی معاملات بورس می‌توان برای خرید سهام با نگاه بازدهی حدود ۴۰ درصدی تا پایان سال استفاده کرد، گفت: نگاه سهامداران برای سرمایه‌گذاری در بورس نباید کوتاه‌مدت باشد، بلکه بهتر است بازه زمانی چهار تا ۶ ماه را در نظر داشته باشند.پیمان حدادی در گفت و گو با ایرنا با اشاره به بازگشت نوسان منفی به معاملات بورس در چند وقت اخیر افزود: در اواخر فصل بهار و فصل تابستان زمینه ایجاد برخی از امیدواری‌ها در معاملات بورس فراهم شد که وجود چنین انتظارات مثبتی در بازار باعث رشد حدود ۴۰ درصدی شاخص بورس شد.وی با بیان اینکه از ابتدا پیش‌بینی شده بود که از نیمه مردادماه، معاملات بورس تغییر مسیر دهد و وارد فاز استراحت شود، گفت: سهامداران پیگیر این موضوع بودند که انتظارات مثبت ایجاد شده تا چه میزان تبدیل به واقعیت می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه با تاکید بر اینکه نمی‌توان چنین انتظاری را داشت که دولت طی یک ماه اقدامات اساسی و تاثیرگذاری را بر روی معاملات بازار سهام انجام دهد، اظهار داشت: با وجود اینکه برخی از مقامات دولتی در صحبت‌های خود مواردی به نفع بازار سرمایه مانند عدم افزایش نرخ بهره بانکی و حذف قیمت‌گذاری دستوری را مطرح کرده بودند، اما این موارد نمی‌تواند در کوتاه‌مدت بر روند معاملات این بازار تاثیرگذار باشد.